

Ársfrágreiðing

2020

VÁGATUNNILIN

Aðalfundur 20. maí 2021

VÁGATUNNILIN P/F

Frágreiðing til aðalfundin 20. maí 2021

(fyri árið 2020)

1. Nevndin og felagið

Á seinasta aðalfundi 24. apríl 2020 vóru 3 nevndarlimirnir valdir. Í nevndina vórðu afturvald Jens Kári Vilhelm, Dánjal T. Thomsen og Gunvá á Lofti var nývald. Nevndin skipaði seg við Jens Kára Vilhelm sum formanni og Dánjal T. Thomsen sum næstformanni.

Felagið hevur skrivstovu í leigaðum hølum á Heiðavegi 57, Saltangará.

Raksturin er skipaður í samstarvi við Eysturoyartunnilin, P/F Vágatunnilin og P/F Tunnil, sum nýtir somu høllir, útgerð og starvsfólk. Millumroknað verður í mun til nýtsluna hjá hvørjum felagi sær.

Einans nevnd og stjóri eru sett í felagnum. Øll onnur starvsfólk verða nýtt í samstarvi við P/F Tunnil. Tekniski leiðarin, sum eins og onnur starvsfólk, er settur í starv hjá P/F Tunnil, hevur yvirorðnaðu ábyrgdina av rakstrinum í Vágatunlinum, Norðoyatunlinum og Eysturoyartunlinum. Tekniski raksturin er lagdur í uttanhýsis rakstraravtalur.

Umsetningurin var í 2020 10,1 mió. kr., 3,2 mió. kr. minni enn í 2019. Av rakstrinum fóru m.a. 3,5 mió. kr. til rakstur av tunli og vegum, tryggingar 0,3 mió kr., 2,2 mió. kr. til fyrising., 0,6 mió. kr. til el, 3,9 mió. kr. til avskrivningar, 0,3 mió. kr. til rentur og forútgoldin skattur 0,3 mió. kr.

Ársúrslitið gjørdist eitt avlop á 0,3 mió. kr., sum er 2,7 mió. kr. minni enn árið fyri.

Avskrivningarnar vórðu í 2017 broyttar til, at tunnilin framyvir verður avskrivaður lineert yvir 50 ár.

1.2 Korona – Covid 19

Korona hevur sum hjá mongum øðrum havt sína neiligu ávirkan á úrslitið hjá felagnum. Tá almennu boðini komu á Grækarismessu komu, at landið meir ella minni stongdi, sást tað í somu løtu á ferðsluni. Í mars 2020 fall ferðslan við 23,9% í mun til árið fyri og apríl heili 42,3% minni. Í maí var ferðslan 31,8% minni og restina av árinum var ferðslan mána fyri mána millum 10% og 23% minni enn í 2019. Orsøkin til at ferðslan ikki

rættaði seg aftur er helst orsaka av flogferðsluni. Mett verður at flogferðslan genererar umleið 30% av ferðsluni í Vágatunlinum.

Íalt koyrdu 784.674 akfør í Vágatunlinum í 2020 í mun til 952.300 í 2019, t.v.s. 17,6% færri akfør.

2. Virkseimið

Endamálið hjá felagnum er smb. viðtøkunum fyri felagið og løgtingslóg um fast samband um Vestmannaund, at útvega fast samband millum Streymoy og Vágoy, hava rakstur av fasta sambandinum um hendi umframt aðra vinnu, sum hevur samband við hetta virkseimið.

Sambært §1 í løgtingslóg um fast samband um Vestmannaund stendur:

Rættur til tunnilsgerð og eftirlit:

§ 1. P/F Vágatunnilin, (skr.nr. 2809/1998) fær rætt til vega- brúgva- og tunnilsgerð millum Streymoyanna og Vágarnar um Vestmannaund og ognarrætt til lidna tunnilin við tilhoyrandi brúgvum og vegi.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin skal góðkenna tunnilsverkætlanina, herundir vega- brúgva- og tunnilsgerðina, áðrenn tunnilsarbeiðið verður sett í verk.

Stk. 3. Tá útveganarkostnaðurin er fult afturgoldin, verður alt anleggið, uttan viðurlag, avhendað landinum til ognar.

Í høvuðsheitum hevur arbeiðið fevnt um evnini, ið nærri eru lýst niðanfyri.

2.1 Tunnilsarbeiðið

Nógv av vanligu viðlíkahaldinum av tunlinum liggur í føstum skipanum, og tænaustasáttmálar eru gjørdir við fleiri fyrirkomulagum um ymiskar tænaustur, t.d. viðv. pumpuskipanini, gjaldsstøðini, reingerð av tunlinum, dagligum eftirliti í tunlinum v.m. Vit hava onga fasta avtalu um viðlíkahald av el-innstallatiónum, men alt arbeiðið verður gjørt eftir áheitan frá tunnilsfelagnum. Hetta viðførir, at alt dagligt eftirlit av el-innstallatiónum verður framst av tunnilsfelagnum.

Felagið hevur í longri tíð umhugað og kannað móguleikarnar at dagføra tunnilin og tá so SEV spurdi okkum um móguleikan at leggja tveir 60 kV og tveir 20 kV kaðlar gjøgnum tunnilin, bleiv avgjørt at gera eina størri dagføring av tunlinum. Við hesi avtalu við SEV, komu teir at gjalda ein part av arbeiðnum. Dagføringin av tunlinum byrjaði í februar 2021 og verður liðug í mai 2021.

Í høvuðsheitinum umfataði dagføringin hesi arbeiði:

- Stoyping av vegøksl og føringskanti í báðum síðum gjøgnum allan tunnilin. Kostnaðarmetingin er 17,0 mió. kr. u/mvg. Av samlaðu útreiðslunum er parturin hjá SEV mettur til uml. 7,5 mió. kr.
- Montering av markeringsljósum pr. 25 m á nýggju kantsteinarnar. Kostnaðarmetingin er 2,7 mió. kr. u/mvg.
- Eyka vatntrygging móti lekum niður á vegbreytina. Kostnaðarmetingin er 0,7 mió. kr. u/mvg.
- Kunstljós á lágsta punkti í tunlinum. Kostnaðarmetingin er 0,8 mió. kr. u/mvg.

- Asfaltering av øllum tunlinum. Tilboðið er uppá 7,0 mió. kr. u/mvg.

Ætlanin var, at Rambøll Sverige skuldi kanna loft og veggir fyri leyst grót á vári 2020, men vegna korona bleiv hetta útsett, og nýtt tíðspunkt er ikki avtalað enn..

Nakað av arbeiði hevur verið í sambandi við ymiskar trupulleikar við teimum teknisku stýringunum í tunlinum av tí, at el-komponentarnir, sum hoyra til stýringarnar, eldast og mugu skiftast. Hetta verður gjørt sum vanligur rakstur av tunlinum.

Pumpuverkið í Vágatunlinum koyrir sera væl, og tað er lítið viðlíkahald av pumpunum, tó er nakað av útskifting av teimum elektrisku innstallatiónum til pumpustýringina. Vatnøgdin, sum verður pumpað úr tunlinum, hevur verið støðug, uml. 600 tons um samdøgrið.

Frá statusdegnum til í dag eru stórar ábøtur gjørdar, stoypt vegøksl og føringskant, markeringsljós, asfaltera v.m. Hetta eru dagføringar sum fara at kosta felagnum umleið 25 mió kr.

2.2 Fígging

Vágatunnilin varð upprunaliga fíggaður við láni frá Íleggingargrunnin fyri Føroyar og partapeningin frá tí almenna.

Lánisáttmálin sum upprunaliga varð gjørdur við Íleggingargrunnin í 2002, tá tunnilin lat upp fyri almennari ferðslu, varð afturgoldin í 2017 yvir tey 15 árinum sum lániavtalan fyriskrivaði. Saldoin á láninum var goldin longu í 2013 við gjalførinum felagið hevði.

2.3 Ferðsla

Í dag eru seks av oyggjunum knýttar saman við byrgingum, brúgv og undirsjóvartunlum. Sambært hagtølum frá Hagstovuni, búðu á hesum oyggjum í januar 2021 46.591 íbúgv. Samlaða fólkatálið var 52.967. Sostatt eru 88% av íbúgvunum í Føroyum samanbundnir við vegsambandi.

Í talvuni niðanfyri hava vit eisini nevnt ferðafólkatalið, sum fór um flogvøllin. Hesi hava stóran týdning fyri ferðsluna í Vágatunlinum. Ferðslan um flogvøllin er nógv merkt av Covid 19, sum í 2020 hevur merkt flogvinnuna í stóran mun. Ferðafólkatalið um flogvøllin fór úr 424.281 ferðafólk í 2019 til 179.778 í 2020, ein minking á 57,6%.

Samanbindur 88,0% av íbúgvunum

Fólkatal¹⁾:

Streymoy 25.119 (47,4%)

Eysturoy 11.979 (22,6%)

Vágur 3.344 (6,3%)

Norðoyggjar 6.149 (11,6%)

Í alt 46.591 (88,0%)

Aðrar oyggjar 6.376 (12%)

Íalt (2016) 52.124

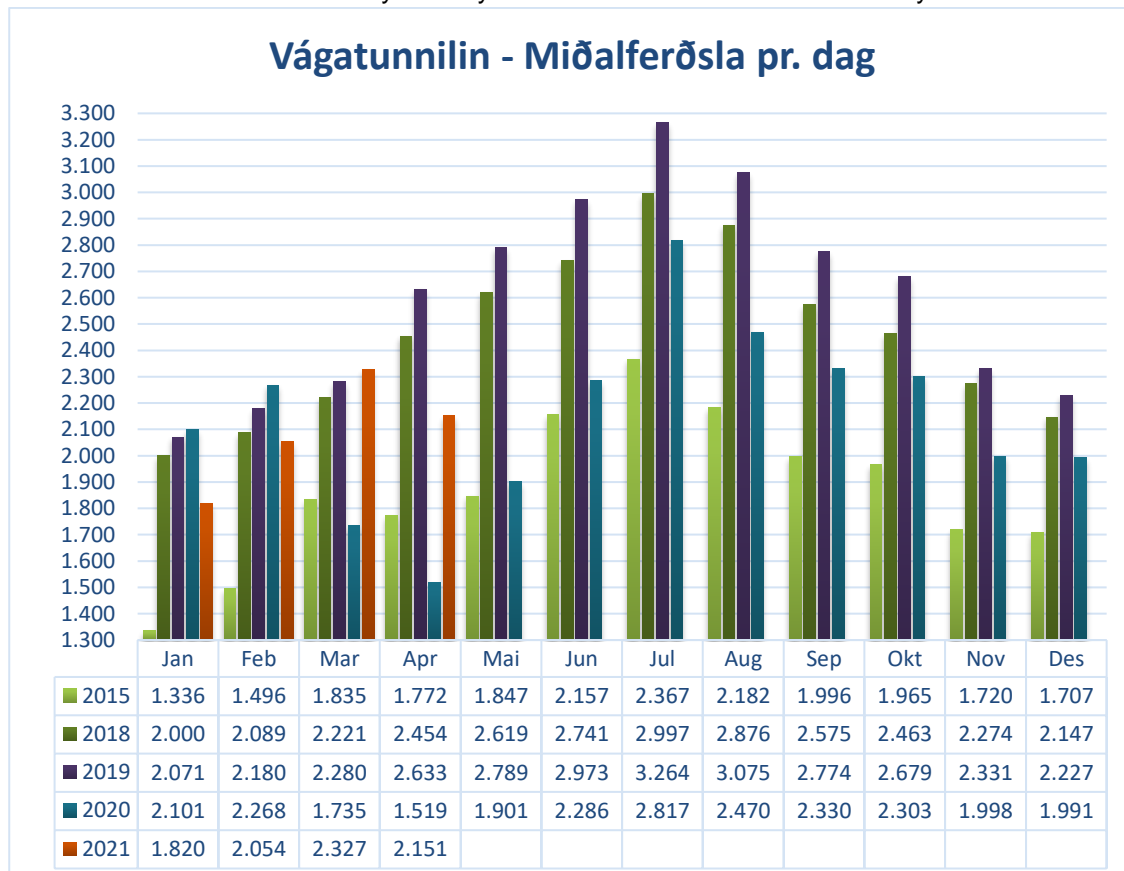
Flogvøllurin 2020²⁾ 179.778

¹⁾Hagstovan

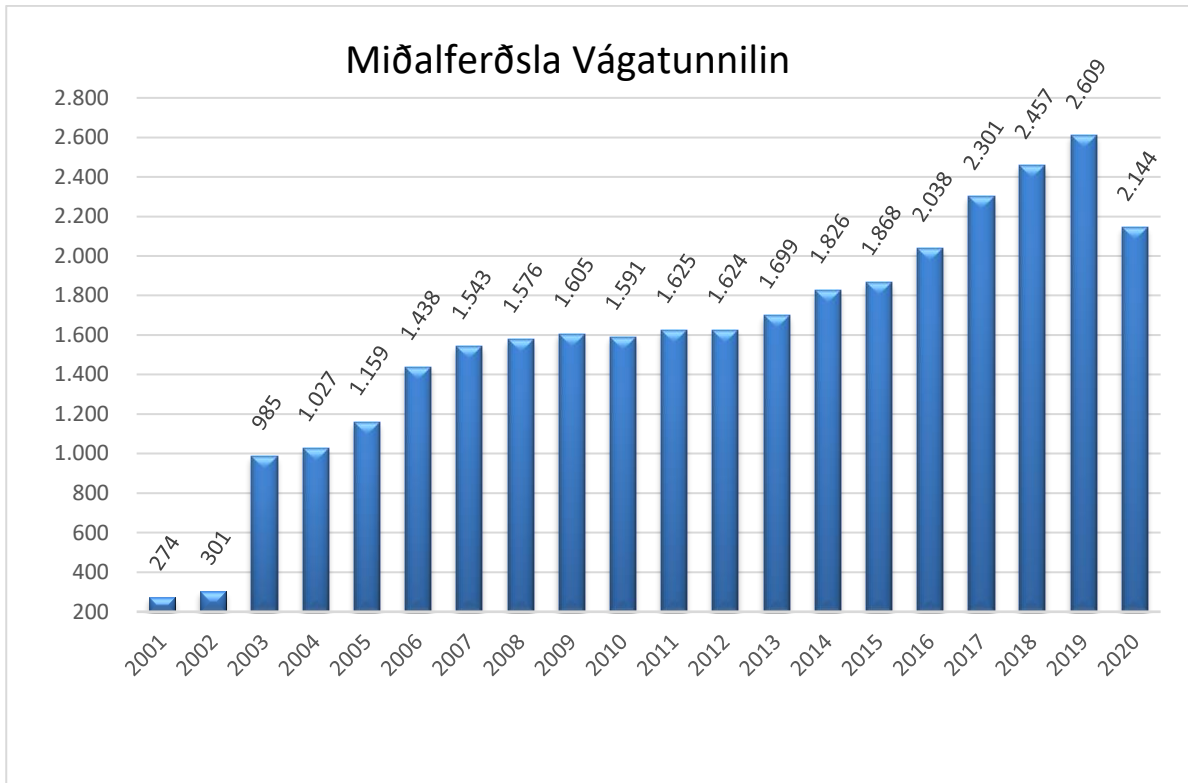
²⁾FAE.fo

Mynd 1

Á myndini niðanfyrri sæst, hvussu ferðslan er deild yvir árið og hvat miðalferðslan hevur verið einstøku mánaðirnar frá 2015 til 2020. Fýra teir fyrstu mánaðirnir í 2021 eru eisini á myndini.

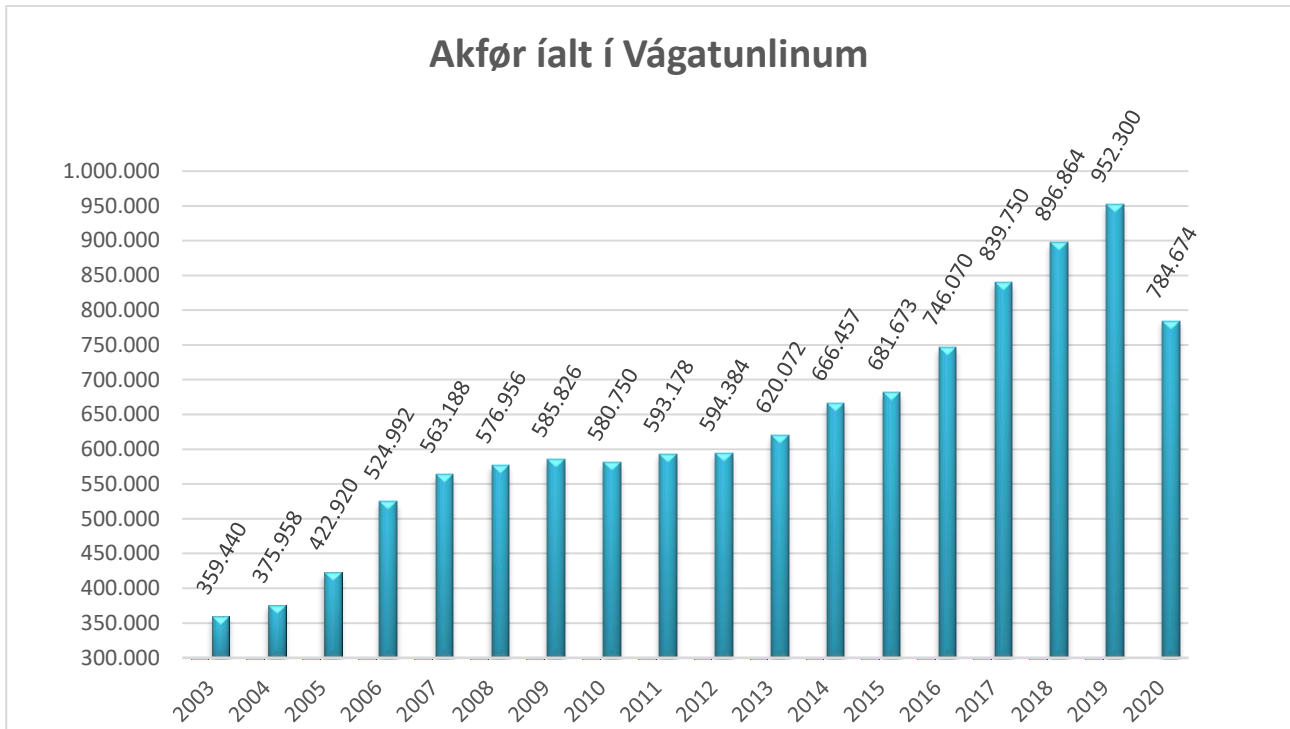
Mynd 2. Miðalferðsla pr. dag frá 2013 til 2020 og jan. feb. mars og apríl 2021.

Mynd 3. Ferðslan hefur í 2021 verið í miðal 2.144 akfór/dögn, í mun til 2.609 akfór/dögn árið fyri.

Ár	Akfór	% broyting
2003	359.440	
2004	375.958	4,6%
2005	422.920	12,5%
2006	524.992	24,1%
2007	563.188	7,3%
2008	576.956	2,4%
2009	585.826	1,5%
2010	580.750	-0,9%
2011	593.178	2,1%
2012	594.384	0,2%
2013	620.072	4,3%
2014	666.457	7,5%
2015	681.673	2,3%
2016	746.070	9,5%
2017	839.750	12,6%
2018	896.864	6,8%
2019	952.300	6,2%
2020	784.674	-17,6%

Mynd 4. Árliga ferðslan og %-broyting síðan tunnilin lat upp fyrri ferðslu.

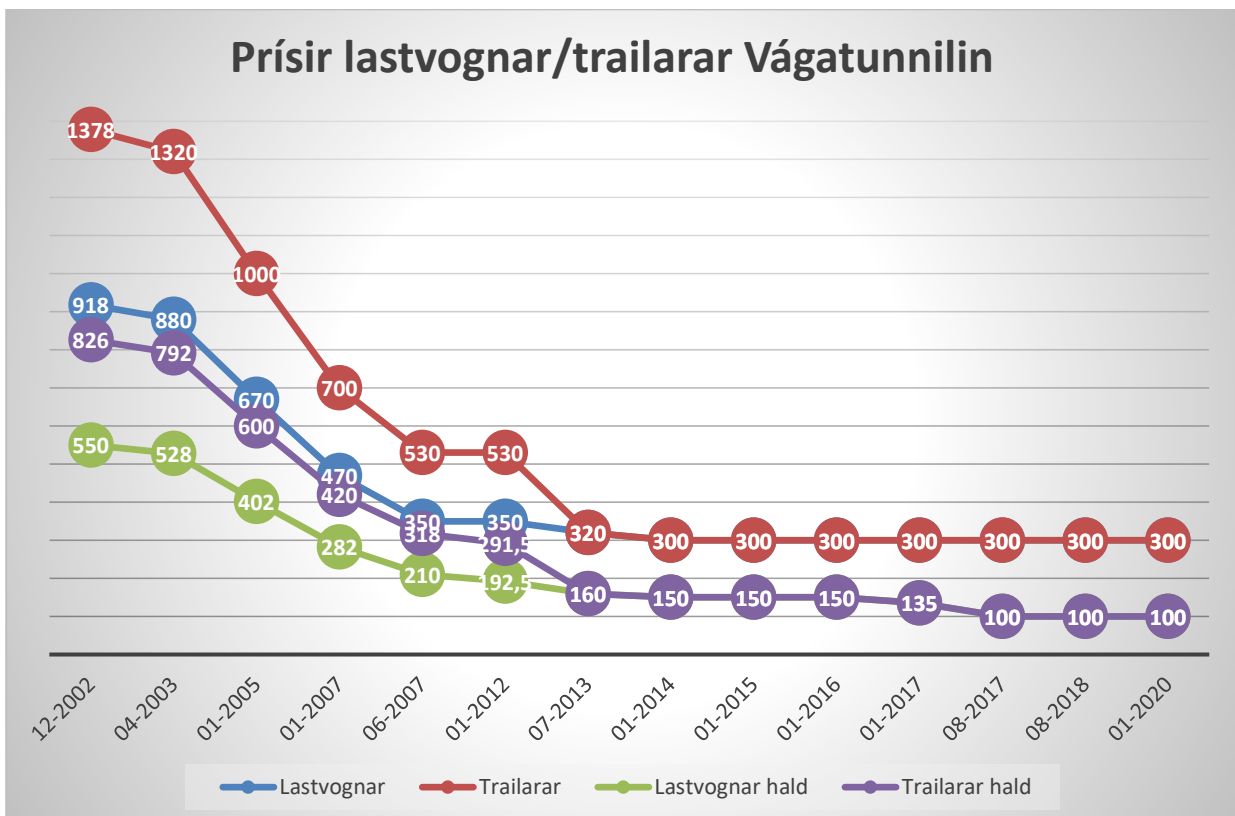
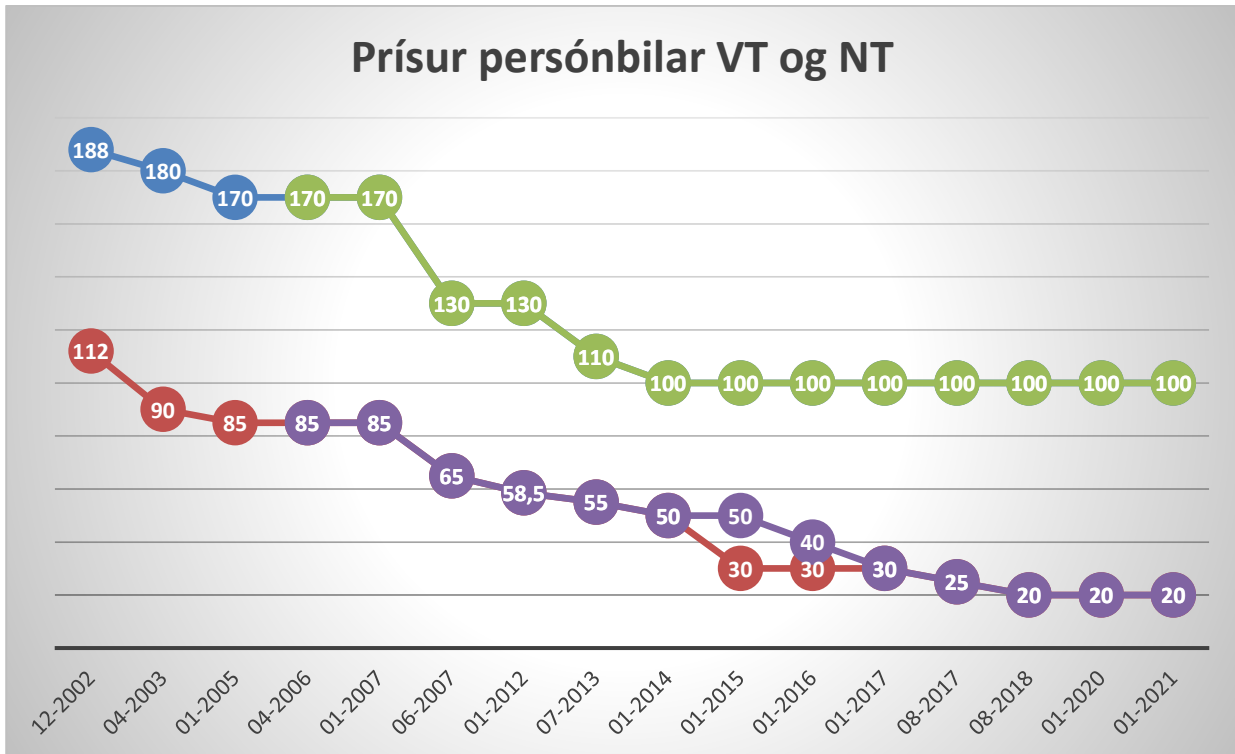

Mynd 5. Tal av akførum, sum hava koyrt gjøgnum tunnilin frá 2003 til 2019. Tvey tey seinastu árinu áðrenn tunnilin lat upp, vórðu um 100.000 til 110.000 akfær flutt um Vestmannastrand við ferju.

2.4 Nýtslugjöld og gjaldstøð

Nýtslugjöldini eru støðugt lækkaði síðan tunnilin varð tikin í nýtslu fyri 19 árum síðan. Prísirnir fyri persónbilar eru lækkaðir við millum 47% og 82%. Prísurin fyri staka koyring í des. 2002, tá tunnilin lat upp, var kr. 188,-. Í dag er prísurin kr. 100,-. Prísurin fyri hald var upprunaliga kr. 112,- fyri hvønn túr. Nu er prísurin farin niður í kr. 20,-. Prísgongdin síðan tunnilin varð tikin í nýtslu, sæst niðanfyri (mynd6).

Mynd 6: Prísgongdin fyri persónbilar síðan tunnilin lat upp fyri stakar túrar og avsláttarskipan. Stakir túrar eru lækkaðir 47%, hald (20 túrar) lækkaðir 82%.

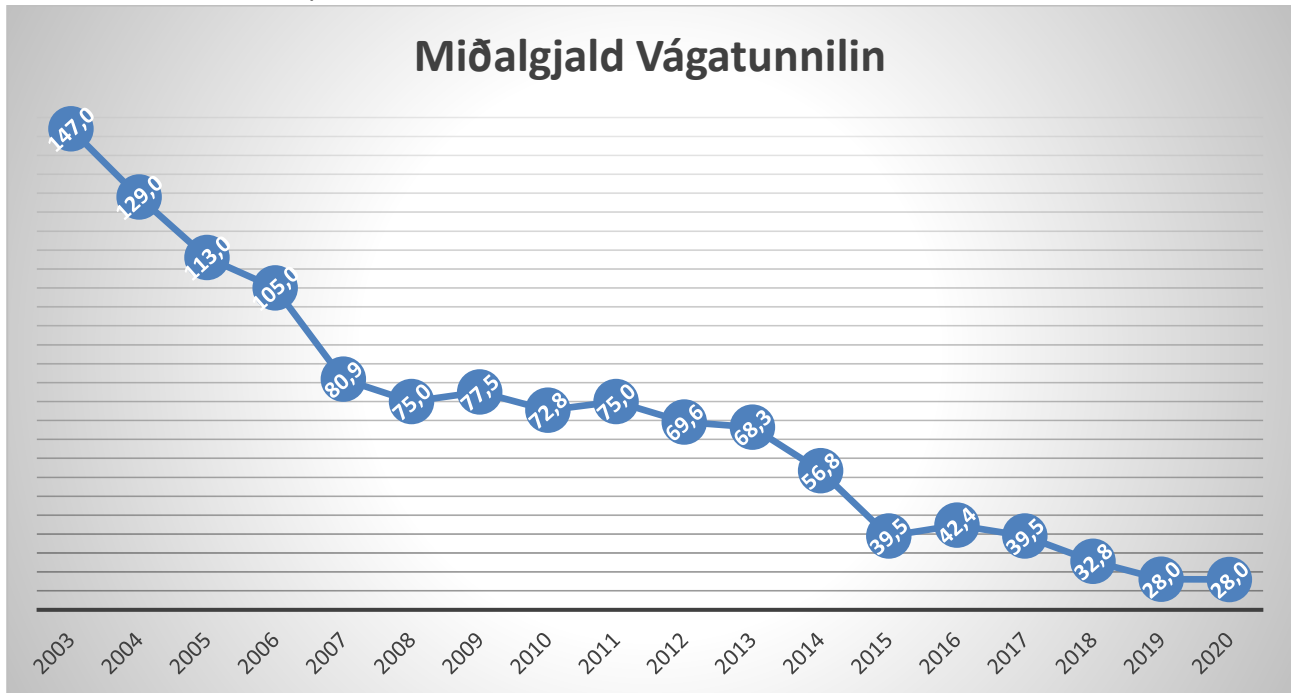

Mynd 7: Prísir fyri hald til lastvagnar, bussar og trailarar síðan tunnilin lat upp. Yvir 12m lækkaðir 88%, og millum 6m og 12m lækkaðir 82%.

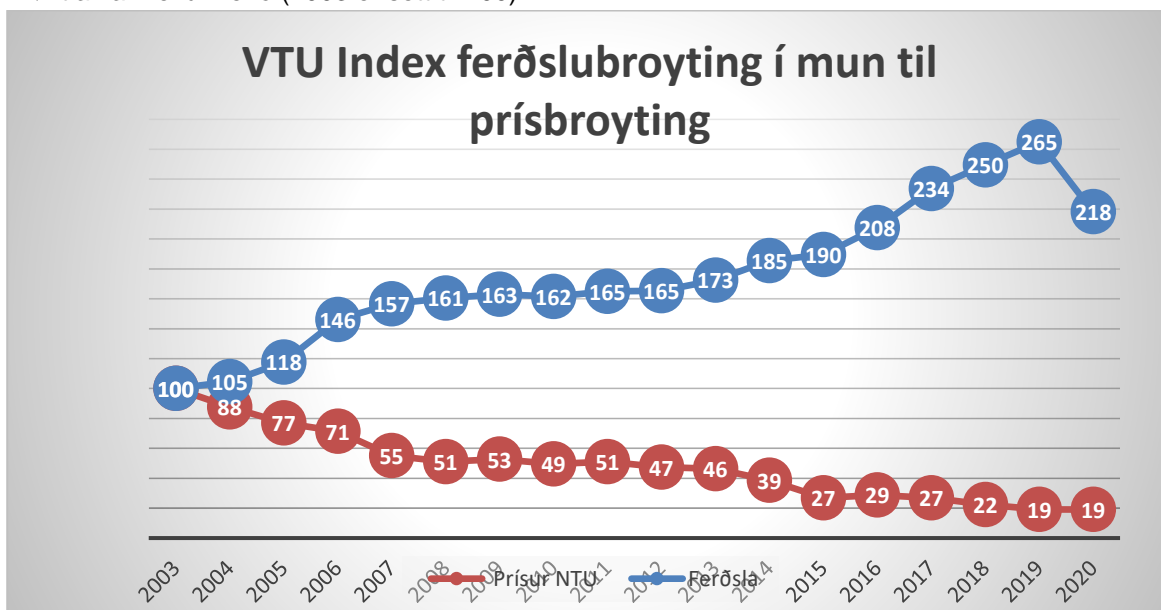
Mynd 8: Prísgongdin stakar túsar fyrir lastvagnar, bussar og trailarar síðan tunnilin lat upp. Yvir 12m lækkaðir 78%, millum 6m og 12m lækkaðir 67%.

Miðalprísurinn verður funnin við at deila umsetningin við samlaðu ferðsluna. Á mynd 9 niðanfyri sæst gongdin í miðalprísunum síðan tunnilin lat upp. Í 2019 var miðalprísurinn kr. 27,30, svarandi til kr. 13,65 hvønn vegin. Frá 2003 til 2019 er miðalprísurinn lækkaður við 81,4%.

Mynd 9. Miðalgjald pr. akfar sum fer framvið gjaldstøðini.

Á myndini niðanfyri er víst index fyri ferðsluna síðani tunnilin lat upp, og hvussu gongdin í miðalgjaldinum fyri hvørt akfar hevur verið (2003 er sett til 100).

Mynd 10. Index fyri umsetning pr. akfar og fyri ferðslu

Gongdin vísur, at samlaða ferðslan síðan byrjan er økt 165%. Miðalprísurin er lækkaður 81%.

2.5 Gjaldskipan

Felags innkrevjingarfelag fyri allar gjaldstunlarnar

P/F Vágatunnilin (VT) og P/F Norðoyatunnilin (NT) hava síðan tunlarnir lótu upp fyri ferðslu, í ávíkavist 2002 og 2006, havt samstarv við norska felagið Q-free um at krevja pening inn frá teimum, sum nýta tunlarnar.

Nú P/F Eysturoyartunnilin er gjaldstunnil og seinni Sandoyartunnilin eisini gerst gjaldstunnil, hevir Í longri tíð verið arbeitt við eini nýggjari KT innkrevjingarskipan, sum allir fyra tunlarnir eru felags um. Feløgini hava gjørt avtalu við P/F Formula, sum hevir ment eina froyenska skipan. Høvuðsatliti við skipanini er, at gera umsitingina av innkrevjingina bíliga, effektiva og kundavinarliga. Við hesi skipan er mettt, at verandi umsiting við lítlari tillaging, kann krevja inn vegna VT, NT, EST og ST, umframt at umsita raksturinn av tunlunum.

Øll innkrevjing er lögð í eitt felag P/F Tunnil, sum varð stovnað í 2019. Felagið varð stovnað av teimum trimum feløgnum P/F Vágatunnilin, P/F Norðoyatunnilin og P/F Eystur- og Sandoyartunlar, sum eigarar við hvør sínum triðingi við einum partapeningi á kr. 510.000. Fyrimunirnir við at hava eitt felag, at venda sær til eru m.a.

- Kundin tørvar ikki at hugsa um, hvar gjaldið fyri koyring skal rindast
- Kundin hevir eitt stað at gjalda
- Kundin skal ikki hugsa um, hvørt tunnilsfelag skal gjaldast til
- Kundin kann framvegis hava **eitt** hald til allar tunlarnar
- Umsitingarligar sparingar
 - o Útreiðslur fyri umsiting av innkrevjing verður býtt millum feløgini í mun til ferðsluna í hvørjum tunli
 - o Somu starvsfólk sum vóru frammanundan, taka sær av kundum og gjøldum
 - o Sleppast kann undan dupultfunktiðnum
 - o Kostnaður av menning av skipanum er býtt millum tunnilsfeløgini
- Hvørt tunnilsfelag er framvegis ein sjálvstøðug inntøku-, kostnaðar- og íløgueind og beinleiðis kostnaðir v.v. einum tunli, verður gildið at tí tunlinum, sum kostnaðurin viðvíkur.

Stutt um mannagongdina tá koyrt verður.

Tá talan er um hald, tekur kundin eitt hald hjá P/F Tunnil, sum er galdandi fyri VT, NT, ET og ST. Inngjøldini verða goldin til P/F Tunnil, og so hvørt sum koyrt verður, avroknar P/F Tunnil, til tann tunnilin har koyrt er.

Stakir túrar (túrar, tá ein ikki hevir hald), verða kravdir inn av P/F Tunnil og avroknaðir til rætta tunnilin.

Greiður fíggarligur skilnaður skilnaður er millum tunlarnar. Felagsútreiðslurnar fyri at krevja inn, verða deildar millum feløgini í mun til ferðsluna í teimum einstøku tunlunum.

Tá vit hava arbeitt við hesum og kannað hvussu innkrevjingin kann gerast so brúkaravinarlig og bílig sum møguligt, hava vit hugt eftir, hvussu hetta er gjørt í øðrum londum serstakliga í Danmark, Norra o.a.

Taka vit fyrst partin har myndatøkan av nummarplátuni fer fram, eru vit í Føroyum langt frammanfyri hini londini. Aðrastaðni nýta tey framvegis sokallaðu kubbarnar (brobizz í DK og brikke í NO). Hesar strikaðu vit fyri uml. 5 árum síðan og ikki fyrr enn seinasta ár setti Danmark royndarskipan uttan kubbar í verk. Í Norra brúka tey framvegis kubbar, tó við royndarverkætlanum uttan kubbar.

Viðvíkjandi innkrevjingarpartinum hefur Norra broytt sín hátt at krevja inn. Fyri 3-4 árum síðani, vóru áleið 50-60 feløg, sum kravdu inn fyri áleið 160 bummstøðir. Hetta er nú broytt til 5 feløg. Sjálvsagt var nógv umsiting at hava 50-60 feløg. Tey 5, sum nú eru eftir, avroknað so sínámillum. Viðmerkjast skal, at allir tunlar, vegir o.s.fr. sum liggja í sjálvstøðugum feløgum, hava lániskuld sum landið veðheldur fyri.

Í Danmark hava tey nógv sjálvstøðug feløg, sum reka ymsar partar av infrakervinum. Her kunnu nevast Stórabeltsbrúgvín, Oyrasundsbrúgvín, Prinsesse Mary's bro, nógvar ferjur, parkering o.s.fr. Her hava teir valt sama leist, sum vit hugsu um. Teir hava stovnað eitt innkrevjingarfelag A/S Brobizz. Kundar teknað eitt hald, sum kann brúkast við allar innkrevjingarstøðirnar. Avroknað verður til feløgini, sum brúkarin hefur gjørt nýtslu av.

2.6 Heilsa, trygd og umhvørvi

Sum partur av støðuga arbeiðinum við at halda trygdina á einum høgum støði, verður tunnilin støðugt kannaður og hefur hetta ført til eitt ávíst viðlíkahaldsarbeiði. Fyri at darva ferðsluna sum minst og fyri at fasthalda trygdina, er gjørt av, at tá arbeið verður á vegbreytini, verður tunnilin stongdur og arbeið verður um náttina. Tó verða bílar leiddir gjøgnum tunnilin annanhvønn tíma.

Eitt krav frá myndugleikunum er, at tilbúgvingarætlan fyriliggur. Tilbúgvingarætlanin er gjørd í samstarvi við allar partar sum kunnu hugsast at verða ein liður í hjálpararbeiðinum, um óhapp er í tunlinum. Tað verði seg sløkkilið, sjúkrahús, løgregla, Landsverk, Brunaumsjón Landsins o.o.

Størri venjingar eru 5. Hvørt ár. Seinasta venjingin var í september 2016. Ætlanin er at hava eina venjing í 2021.

Tað eru javnan smærri venjingar sum sløkkiliðini sjálvi taka stig til.

2.7 Frí ferðsla

Eins og undanfarin ár vóru ársdagarnir, tá ið ávikavist Vágatunnilin og Norðoyatunnilin lótu upp fyri ferðslu, hátíðarhildnir við at opið varð uttan at nýtslugjald var kravt. Umframt hetta vóru 2 dagar lagdir í samráð við Kunningarstovuna/Handilslívið í Vágum, sum á henda hátt kann nýta høvi at gera vart við seg.

Í 2019 koyrdu 8.388 teir fyra dagarnar frítt var at koyra. Hetta gevur eitt miðal á 2.097 akfør pr. dag. Hetta er minni enn miðalferðslan og vísir at hesir dagar als onga ávirkan hefur á ferðslumynstrið. Men tað hefur framhaldandi verið eitt ynski at fasthalda tunnildagarnar. Hetta hava vit eftirlíkað.

2.8 Skipan av rakstri

Raksturin hjá felagnum er skipaður við innanhýsis virksemi - sum fevnir um leiðslu felagsins og innkrevjing av nýtslugjaldi, og við uttanhýsis tænaavtalum, sum fevna um tekniska raksturin av tunlinum og gjaldstøðini.

Avtalað er við P/F Tunnil um felags rakstur av P/F Vága-, Norðoya- og Eysturoyartunnilin. Útreiðslurnar verða býttar javnt millum feløgini, tó soleiðis, at serstakar útreiðslur, ið hoyra øðrum felagnum til, verða goldnar av hesum.

3. Mál av samfelagsligum týðningi

Verkætlanin er lögð í eitt sjálvstøðugt partafelag, ið hevur endaligu fíggjarligu ábyrgdina.

4. Rakstrarætlan fyri komandi ár

Høvuðstølini í rakstrarætlanini fyri 2020 eru víst niðanfyri.

Rakstur	mió kr
Umsetningur	11,5
Rakstur tunnil og vegir	-5,1
Rakstur og fyrisiting	-2,1
Úrslit áðrenn avskrivningar og fíggjarpostar	4,3
Av og niðurskrivingar tunnilsíløga	-3,9
Fíggjarpostar	-0,2
Ársúrslit	0,2
Av og niðurskrivingar tunnilsíløga	3,9
Asfaltering, vegøksl, markeringsljós	-22,0
Likviditetsavlop	-18,1

Støðisognin er við árslok uml. 202.4 mió. kr.

Tórshavn 20. mai 2021

Jens Kári Vilhelm, formaður

Dánjal T. Thomsen, næstformaður

Gunnvá á Lofti, nevndarlimur

/ Uni Danielsen, stjóri